

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง

ดร. จิตฤดี วีระเวสส์

รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๕

ส่วนท้ายของคำฟ้อง

ส่วนท้ายของคำฟ้อง

(๑) มาตรา ๑๕๘ (๒) โจทก์ต้องอ้างมาตราในกฎหมาย
ซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด

😊 คดีอาญาแตกต่างจากคดีแพ่งที่ ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๒ บังคับให้คำฟ้องคดีแพ่งต้องแสดงโดยแจ้งชัด
ซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัย
เป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น

ส่วนท้ายของคำฟ้อง (ต่อ)

คดีแพ่งจึงไม่จำเป็นต้องอ้างกฎหมายที่จะให้ศาลบังคับจำเลย เพราะเป็นหน้าที่ศาลวินิจฉัยว่าจะยกกฎหมายใดมาปรับแก้ข้อเท็จจริงในคดี (ฎีกาที่ ๓๔๑/๒๕๒๖ และที่ ๓๔๒๗/๒๕๓๗)

อ้างมาตราในกฎหมาย

- ⇒ คดีอาญากฎหมายบังคับว่าโจทก์ต้องอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดด้วย
- ⇒ ต้องอ้างทั้งชื่อกฎหมายและบทมาตราที่ขอให้ลงโทษด้วย จะอ้างเฉพาะชื่อกฎหมาย หรือเฉพาะบทมาตราอย่างเดียวนำไม่ได้ มิฉะนั้น เป็นคำฟ้องไม่ชอบ ศาลลงโทษจำเลยไม่ได้
- ⇒ หลักเกณฑ์สำคัญนี้นำไปใช้กับการฟ้องคดีด้วยวาจาเช่นกัน

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๐๕๒๕/๒๕๕๑

แม้โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขัง แต่คำขอท้ายฟ้องไม่ได้อ้างมาตรา ๑๕๐ ซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด ฟ้องโจทก์ฐานหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังจึงขาดการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) เป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์สำหรับการกระทำความผิดฐานนี้ ศาลจะลงโทษตามบทมาตราดังกล่าวไม่ได้ แม้คู่ความมิได้ยกปัญหาขึ้นฎีกาแต่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๕๘๕/๒๕๕๑

แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องว่าจำเลยกับพวกร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายโดยใช้กำลังชก ต่อย ตะกร่างกายและศีรษะของผู้เสียหาย จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจก็ตาม แต่คำขอท้ายฟ้องไม่ได้อ้างมาตรา ๓๕๑ ซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด ฟ้องโจทก์ในข้อหาความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายจึงขาดการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) เป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ ศาลจะลงโทษจำเลยตามบทมาตราดังกล่าวไม่ได้

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

หากอ่านฟ้องโจทก์แล้วพอจะ
ประมวลทราบได้ว่าโจทก์ฟ้องให้
ลงโทษจำเลยตามกฎหมายอะไร
มาตราอะไร ย่อมถือเป็นฟ้องที่
สมบูรณ์แล้ว

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๓๐๕/๒๕๖๔

คำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๕
มาตรา ๔, ๗๒, ๗๔, ๗๖ นั้น เห็นได้ชัดว่าเป็นการพิมพ์ปี พ.ศ.
ผิดพลาด เพราะ พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๕ มีบทบัญญัติเพียง ๕๘
มาตรา และได้ถูกยกเลิกไปโดย พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓
แล้ว เมื่อจำเลยกระทำผิดคดีนี้เมื่อกลางปี ๒๕๖๐ จึงเชื่อว่าเป็นการ
กระทำผิดภายหลังจาก พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับแล้ว
กรณีจึงต้องปรับบทลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒ วรรคแรก
และเป็นกฎหมายที่โจทก์มีคำขอให้ลงโทษ การบรรยายฟ้องและมี
คำขอให้ลงโทษจำเลยของโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมาย

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

หน้าฟ้องโจทก์ลงข้อความผิดไว้แล้ว
แม้ส่วนท้ายฟ้องไม่ได้ระบุชื่อกฎหมาย
แต่ได้ระบุเลขมาตราไว้แล้ว ย่อมเพียงพอ
เป็นฟ้องที่สมบูรณ์ (ฎีกาที่ ๑๗๐๐/๒๕๑๔
(ปชญ))

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๐๒๕/๒๕๔๐

หน้าคำฟ้องของโจทก์ลงข้อหาว่าฉ้อโกง และโจทก์บรรยาย
ฟ้องถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำ
ผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่
ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง
ด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว
เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ เท่ากับจำเลยยอมรับว่าได้
กระทำการต่าง ๆ ดังที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องแม้ว่าส่วน
คำขอท้าย...

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

... ฟ้องพิมพ์ไว้แต่เพียงว่าขอให้ลงโทษจำเลยตามมาตรา ๕๕, ๓๔๑ โดยมีได้อ้างชื่อกฎหมายแห่งมาตรานั้นก็ตาม แต่เมื่อประมวลคำฟ้องโจทก์แล้วทราบได้ว่ากฎหมายที่ขอให้ลงโทษนั้นคือประมวลกฎหมายอาญาซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ทั้งมาตราที่พิมพ์ไว้ในคำขอท้ายฟ้องตรงกับมาตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาในหมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง คำฟ้องของโจทก์จึงขาดตกบกพร่องเพียงแต่ไม่ได้ระบุชื่อของกฎหมายเท่านั้น แต่เมื่อมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นได้ว่ากฎหมายที่ขอให้ลงโทษเป็นกฎหมายอะไร จึงเพียงพอถือว่าเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) ฟ้องโจทก์สมบูรณ์แล้ว

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๓๐๐/๒๕๑๔ (ปชญ)

หน้าฟ้องของโจทก์ลงชื่อว่า "ปลอมหนังสือ ใช้หนังสือปลอม" ส่วนคำขอท้ายฟ้องพิมพ์ไว้แต่เพียงว่าขอให้ลงโทษตามมาตรา ๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๖, ๒๖๘ โดยมีได้อ้างชื่อกฎหมายแห่งมาตรานั้น ๆ ว่าเป็นกฎหมายอะไรมาด้วย แต่เมื่อประมวลแล้วทราบได้ว่ากฎหมายที่ขอให้ลงโทษนั้นคือประมวลกฎหมายอาญา ทั้งมาตราที่พิมพ์ไว้ในคำขอท้ายฟ้องตรงกับมาตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาในหมวดว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับเอกสาร คำฟ้องของโจทก์คดีนี้ขาดตกบกพร่องเพียงมิได้ระบุชื่อของกฎหมาย แต่ก็มีพฤติการณ์แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นกฎหมายอะไร เช่นนี้ เพียงพอที่จะถือว่าเป็นคำฟ้องที่สมบูรณ์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) แล้ว

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฟ้องระบุชื่อกฎหมาย แต่ผิดหลงไม่ระบุมาตรา ถ้าอ่านโดยรวมแล้ว เข้าใจได้ว่าเป็นมาตราใด ซึ่งไม่อาจเป็นความผิดในมาตราอื่นได้อีก ฟ้องยอมสมบูรณ์ (ฎีกาที่ ๑๓๒/๒๕๕๔)

ฎีกาที่ ๑๓๒/๒๕๕๔

ฟ้องขอให้ลงโทษตาม พ.ร.บ.เช็คฯ แต่ไม่ระบุมาตรา แต่ก็มีเพียง มาตรา ๔ มาตราเดียวเท่านั้นที่บัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด และกำหนดโทษเอาไว้ ทั้งในคำฟ้องโจทก์ก็ได้บรรยายถึงการออก เช็คโดยมีลักษณะหรือการกระทำผิดของจำเลยไว้ชัดเจนครบถ้วน ตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว มาตรา ๔ ซึ่งจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีและไม่หลง ต่อสู้ ย่อมมีผลเท่ากับการอ้างอิงมาตราแล้ว ฟ้องโจทก์จึงสมบูรณ์

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

หมายเหตุ เมื่อโจทก์อ้างเลขมาตราในกฎหมายแล้ว ไม่จำเป็นต้องระบุวรรคอีก เนื่องจาก ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) มีได้บังคับไว้ (ฎีกาที่ ๑๔๕๓๖/๒๕๕๕ และที่ ๑๘๔๗/๒๕๖๓)

A หากโจทก์อ้างเลขมาตราและยังระบุวรรคมาในฟ้องด้วย แต่เมื่ออ่านแล้วไม่สอดคล้องกับที่โจทก์บรรยายมา ถือเป็นกรอ้างอิงวรรคผิด ไม่ใช่ฟ้องโจทก์ขัดแย้งกัน (ฎีกาที่ ๖๐๐๘/๒๕๕๑)

B โจทก์อ้างเลขมาตราในกฎหมายแล้ว ก็ไม่ต้องระบุอนุมาตราอีก เช่นกัน (ฎีกาที่ ๓๒๕๒/๒๕๕๒ และที่ ๗๖๓๘/๒๕๕๐)

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

- กรณีกฎหมายบัญญัติบทห้ามและบทลงโทษต่างมาตรากัน โจทก์ควรระบุอ้างทั้งบทห้ามและบทลงโทษมาทั้งหมด แต่หากโจทก์อ้างบทห้ามหรืออ้างบทลงโทษมาเพียงอย่างเดียว ก็ยังถือว่าฟ้องโจทก์สมบูรณ์ (ฎีกาที่ ๑๕๕๕/๒๕๓๕, ๑๕๗๑/๒๕๔๑ และที่ ๗๖๓๘/๒๕๕๐)
- โจทก์อ้างกฎหมายที่ยกเลิกแล้ว ถือว่าไม่ได้อ้างกฎหมายอันใดมาเลย ลงโทษจำเลยตามกฎหมายที่ยกเลิกไม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๔๔๐/๒๕๖๒)

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๖๗๕๔/๒๕๖๑

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) เดิม แต่ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ได้มี พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมาตรา ๑๔ (๑) ที่แก้ไขใหม่ใช้กับ...

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

...กรณีกระทำการโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ทางอินเทอร์เน็ตหรือทางออนไลน์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมหรือเท็จ ที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน แต่ไม่ใช้กับกรณีนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นการใส่ความผู้อื่น โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ซึ่งมีบทบัญญัติตาม ป.อ. ระบุไว้ว่าเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทแล้ว การกระทำของจำเลยตามฟ้องจึงไม่มีมูลเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑) ที่แก้ไขใหม่ อีกต่อไป ตาม ป.อ. มาตรา ๒ วรรคสอง

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

โจทก์อ้างกฎหมายที่ยกเลิกแล้ว แต่มี พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมโดยบัญญัติให้ใช้ข้อความใหม่แทนในมาตราเดิมที่ถูกยกเลิก ยังไม่ถือว่าเป็นการยกเลิกกฎหมาย จึงลงโทษจำเลยตามมาตราที่แก้ไขใหม่ได้ กรณีเป็นเพียงอ้างบทบัญญัติกฎหมายผิดพลาดเท่านั้น ฟ้องโจทก์สมบูรณ์แล้ว (ฎีกาที่ ๔๕๐๓/๒๕๖๓)

ฎีกาที่ ๒๑๓๕/๒๕๖๒

พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๖๕ มาตรา ๓ (ก) และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ (๑) บัญญัติให้การให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดยังคงเป็นความผิด เพียงแต่พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฉบับใหม่แก้ไขบทกำหนดโทษให้สูงขึ้นเท่านั้น...

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

...ดังนั้น การกระทำของจำเลยยังคงเป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังดังกล่าว เพียงแต่กฎหมายใหม่มีระวางโทษหนักกว่ากฎหมายเดิม มิใช่การยกเลิกการกระทำอันเป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายเดิมไปเสียทีเดียว การที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมายเดิม โดยมีได้อ้างกฎหมายใหม่ที่ใช้บังคับขณะยื่นฟ้องมาด้วย จึงถือว่าเป็นการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความผิดแล้ว ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖)

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

กรณีจำเลยฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความใน พ.ร.บ. อื่น หากเป็นความผิดเพราะฝ่าฝืนกฎกระทรวง โจทก์ต้องอ้างกฎกระทรวงนั้นมาท้ายฟ้องด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่สมบูรณ์

ฎีกาที่ ๓๘๖๕/๒๕๒๖ (ปชญ)

ซากของสัตว์ป่านั้นเป็นชนิดที่คุ้มครองไว้ในกฎกระทรวงว่าเป็นสัตว์ป่าชนิดใดบ้างและผู้มีไว้ในครอบครองมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งความผิดนี้มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๐) ออกตามความใน พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฯ ข้อ ๒ ว่า “ให้ซากของสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นซากของสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่ห้ามมิให้ผู้ใดค้าหรือมีไว้ในครอบครอง ...” ...

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

...และมีบัญชีระบุงูซากของสัตว์ป่าคุ้มครองไว้รวม
ทั้งสิ้น ๑๕๕ ชนิด ซึ่งวางอยู่ในลำดับที่ ๓๕ และกระทิง
อยู่ในลำดับที่ ๓๗ **เช่นนี้กรณีที่จะเป็นผิดในเรื่องนี้
จะต้องเป็นการฝ่าฝืนกฎกระทรวงด้วย ถ้าเป็นซากสัตว์
ที่มีได้กล่าวไว้ในกฎกระทรวงก็จะเอาผิดมิได้ เมื่อฟ้อง
ของโจทก์มิได้กล่าวอ้างกฎกระทรวงฉบับนี้ อันเป็น
กฎหมายที่จำเลยฝ่าฝืนไว้ในฟ้อง จึงเป็นฟ้องที่ไม่
สมบูรณ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ ลงโทษจำเลยไม่ได้**

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๔๓๘๑/๒๕๕๘

ความผิดฐานร่วมกันมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
ตาม พ.ร.บ.เลื่อยโซยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น **นอกจากโจทก์ไม่ได้อ้าง
กฎกระทรวงที่กำหนดลักษณะเลื่อยโซยนต์และส่วนประกอบของเลื่อยโซยนต์
พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดนั้นมาในคำขอท้าย
ฟ้องแล้ว ยังปรากฏอีกด้วยว่ากฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้ “เลื่อยโซยนต์”
หมายความว่า (๑) เครื่องมือสำหรับใช้ตัดไม้หรือแปรรูปไม้ที่มีฟันเลื่อยติดกับ
โซ่ซึ่งขับเคลื่อนด้วยกำลังเครื่องจักรกลที่ผลิตและประกอบสำเร็จรูปเพื่อการ
ใช้งานที่มีต้นกำลังเกินกว่า ๒ แรงม้า โดยมีแผ่นบังค้ำโซ่ที่มีขนาดความยาว
เกินกว่า ๑๒ นิ้ว อันเป็นการกำหนดไว้ว่าเฉพาะการมีเลื่อยโซยนต์ที่มีลักษณะ
เช่นนี้เท่านั้นที่ต้องมีใบอนุญาตจากนายทะเบียนเลื่อยโซยนต์ ถ้าไม่มี
ใบอนุญาตจึงจะมีความผิดฐานดังกล่าว ...**

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

... แต่ฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏว่าเลื่อยโซ่ยนต์ที่จำเลยทั้งสองมีไว้ในครอบครองมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดไว้ ฟ้องโจทก์ในความผิดฐานร่วมกันมีเลื่อยโซ่ยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) และ (๖) การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันมีเลื่อยโซ่ยนต์ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.เลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง, ๑๗ วรรคหนึ่ง ต้องพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานนี้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕, ๒๒๕ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

หมายเหตุ

แต่ถ้ากฎกระทรวงออกมาเพื่อกำหนดประเภท ชนิดและขนาดของสิ่งต่าง ๆ ที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้เท่านั้น ฟ้องโจทก์ไม่จำเป็นต้องระบุกฎกระทรวงดังกล่าวมาในคำขอท้ายฟ้อง

ฎีกาที่ ๒๘๕/๒๕๓๐

กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เพียงแต่กำหนดประเภทชนิดและขนาดของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่ นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้เท่านั้น หากบทมาตราที่ว่ากระทำการใดๆ เป็นความผิดอาญาไม่ ฉะนั้น การที่โจทก์ไม่ได้ระบุกฎกระทรวงมาในคำขอท้ายฟ้องจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นฟ้องที่ขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖)

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

- คำสั่งของนายกรัฐมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ใช่กฎหมายที่ต้องอ้างระบุมารในฟ้อง (ฎีกาที่ ๕๓๒/๒๕๔๘)
- แต่ถ้าเป็นข้อกำหนดที่นายกรัฐมนตรีออกตาม พรก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๕ เช่น ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคหสถาน ในช่วงวันเวลาใด ฟ้องโจทก์ก็สมควรต้องบรรยายระบุ เกี่ยวกับข้อกำหนดดังกล่าวไว้ด้วย

อ้างมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

-
- มาตรการต่าง ๆ ในภาค ๑ ของ ป.อ. ที่ใช้กับความผิดทั่วไปไม่ใช่มาตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด โจทก์ไม่จำเป็นต้องระบุมารนั้นมาในฟ้อง ไม่เป็นฟ้องที่ขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖)

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

ป.อ. มาตรา ๘๓, ๘๐, ๘๑ (ฎีกาที่ ๒๓๑๒/๒๕๕๔)

การขอให้รับทรัพย์สินของกลาง (ฎีกาที่ ๔๗๔/๒๕๕๘)

การเพิ่มโทษ (ฎีกาที่ ๕๓๗๔/๒๕๕๖ และที่ ๕๔๗/๒๕๒๐)

การบวกโทษที่รอไว้ (ฎีกาที่ ๗๖๔/๒๕๐๘)

การนับโทษต่อ (ฎีกาที่ ๑๔๕๑๗/๒๕๕๗ และที่ ๒๓๒/๒๕๖๒)

การบังคับค่าปรับไม่ใช้บทมาตราที่บัญญัติว่าการกระทำได้เป็นความผิดทางอาญา (ฎีกาที่ ๔๕๖๒/๒๕๔๓)

อ้างอิงมาตราในกฎหมาย (ต่อ)

 ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ และ ๓๔๐ ตริ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด โจทก์จึงต้องระบุอ้างเลขมาตราด้วย

 การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ หรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำผิดหรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ และ ๓๔๐ ตริ เป็นบทบัญญัติที่ต้องประกอบการกระทำอื่นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ด้วย ผู้กระทำผิดตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ หรือ ๓๔๐ ตริ จึงจะมีความผิดและถูกลงโทษตามมาตรานี้ได้ ดังนั้น โจทก์จึงต้องระบุอ้างมาตรามาในฟ้องด้วย

อำนาจตราในกฎหมาย (ต่อ)

หมายเหตุ

กรณีทำยฟ้องโจทก์ระบุงอให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๐ ตรี โดยมีได้อำนาจมาตรา ๓๔๐ มาด้วย แต่โจทก์บรรยายฟ้องครบองค์ประกอบความผิดฐานปล้นทรัพย์ซึ่งทำให้จำเลยทั้งสามเข้าใจข้อหาได้ดีและไม่หลงต่อผู้ ย่อมถือได้ว่าโจทก์อำนาจตราในกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดแล้ว (ฎีกาที่ ๔๘๐๐/๒๕๕๐)

ลายมือชื่อในฟ้อง

ส่วนท้ายของคำฟ้อง

(๒) มาตรา ๑๕๘ (๓) ฟ้องต้องลงลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียน หรือพิมพ์ฟ้อง

❗ กรณีไม่อาจลงลายมือชื่อได้ สามารถพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ ซึ่งต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคน จึงจะถือเสมือนกับลงลายมือชื่อตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕ วรรคสอง

❗ แต่ถ้ามีผู้ลงลายมือชื่อเป็นพยานรับรองคนเดียว จะถือว่าลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ถูกรับรองเสมือนกับลายมือชื่อไม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๕๕๐/๒๕๒๒)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

- ❖ โดยหลัก คำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียงผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง ย่อมเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) (ฎีกาที่ ๑๕๔๖/๒๕๔๖)
- ❖ คำฟ้องนี้ หมายความรวมถึงคำฟ้องอุทธรณ์และฎีกาด้วย (ฎีกาที่ ๕๘๘๓/๒๕๕๐)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

เดิมเคยมีคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๘๘๓/๒๕๕๐ วินิจฉัยว่า ฎีกาของจำเลยไม่มีลายมือชื่อผู้ฎีกา โดยเหตุที่ฎีกาเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่งตามคํานิยามมาตรา ๑ (๓) แห่ง ป.วิ.พ. ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ดังนั้น เมื่อไม่มีลายมือชื่อผู้ฎีกา ฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

แต่ปัจจุบันศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๑๕๖๑-๑๕๖๒/๒๕๖๔ วินิจฉัยว่า ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง” และมาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี... (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้ลงชื่อผู้อุทธรณ์ ฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) ขอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องมีการสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลยทั้งสองผู้ยื่นฟ้องอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องก่อน ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ด่วนพิจารณาไม่รับวินิจฉัยและยกอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองโดยไม่ได้ให้จำเลยทั้งสองแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นจัดการให้จำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในช่องผู้อุทธรณ์ในฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้อง แล้วให้ส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

คำพิพากษาที่ ๑๐๕๐/๒๕๖๖ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี... (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” และมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง” ซึ่งคำว่า “ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย...” นั้น หมายถึง กรณีที่ศาลตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้ว ปรากฏว่าคำฟ้องที่ยื่นนั้น โจทก์กระทำไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยเขตอำนาจศาลที่ยื่นฟ้องตามมาตรา ๑๕๗ หรือกระทำไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ (๑) ถึง (๗) มาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๖๐ ...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

... หากผลการตรวจคำฟ้องปรากฏว่าคำฟ้องของโจทก์ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว ศาลย่อมมีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ดังนั้น เมื่อตามฟ้องโจทก์ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้พิมพ์แล้ว แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้องตาม ป.วิ.อ มาตรา ๑๕๘ (๓) ก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ที่ศาลสามารถสั่งให้แก้ไขได้ การที่ศาลชั้นต้นรับฟ้องโดยไม่มีลายมือชื่อโจทก์ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ มาตรา ๑๕๘ (๓) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ และมีได้มีคำสั่งให้โจทก์ลงลายมือชื่อในฟ้องให้ถูกต้องเสียก่อน จึงเป็นข้อผิดพลาดที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ ...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

... แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์โดยจำเลยที่ ๑ ยื่นคำแถลงประกอบอุทธรณ์ จำเลยที่ ๒ ยื่นคำแก้อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวนพบข้อผิดพลาดของโจทก์และศาลชั้นต้นดังกล่าว โดยศาลอุทธรณ์ยังมิได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดีแล้ว ซึ่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องได้โดยมิได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ เช่นนี้ ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจที่จะให้ศาลชั้นต้นสั่งโจทก์แก้ไขฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ การที่ศาลอุทธรณ์ส่งสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดเสร็จแล้วให้ส่งสำนวนคืนศาลอุทธรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑๕ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ แล้ว

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

กรณีไม่มีลายมือชื่อผู้เรียง

เดิมเคยมีคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๗๘๘/๒๕๕๗ วินิจฉัยว่า ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) เป็นบทบัญญัติที่บังคับให้โจทก์ ผู้เรียง และ ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องต้องลงลายมือชื่อไว้ตามที่แบบพิมพ์คำขอท้าย คำฟ้องอาญาได้กำหนดไว้ **แต่คำขอท้ายคำฟ้องอาญาในคดีนี้ไม่มี ลายมือชื่อผู้เรียง** แม้จะมีผู้รับมอบอำนาจโจทก์ซึ่งเป็นทนายโจทก์ ลงลายมือชื่อไว้ แต่ก็ลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับมอบอำนาจโจทก์ และผู้เขียนหรือพิมพ์เท่านั้น เมื่อฟ้องโจทก์ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียง จึง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

แต่ปัจจุบันศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒ โดยมติที่ประชุมใหญ่ว่า ตามฟ้องโจทก์ โจทก์ลงลายมือชื่อโจทก์แล้ว โดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลง ลายมือชื่อแทนโจทก์ **เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ ฟ้องน่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้า มิได้พิมพ์ แบบพิมพ์ด้านหลัง** ซึ่งจะมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงถือเป็น ข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายก ฟ้องโจทก์ เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อน จึงไม่ถูกต้อง เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายใน ระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด หากดำเนินการแล้วเสร็จให้ศาลชั้นต้นส่ง จำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๓๗๘/๒๕๖๔

ตามฟ้องปรากฏว่า โจทก์ทั้งสามได้ลงลายมือชื่อแล้วโดยผู้รับมอบอำนาจ โจทก์ที่ ๑ และในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมของโจทก์ที่ ๒ และที่ ๓ แทน โจทก์ทั้งสาม เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง น่าจะเป็นเพราะโจทก์ทั้งสามพิมพ์แบบพิมพ์คำขอท้ายฟ้องมาไม่ครบถ้วน โดยพิมพ์เฉพาะด้านหน้ามิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีรายการให้ลง ลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ฟ้องไว้มาด้วย จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ ที่ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์ทั้งสามสำหรับจำเลยที่ ๒ เพราะเหตุดังกล่าวโดยไม่สั่งให้แก้ไขก่อน และศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษา ยืนมาขึ้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ซึ่งก่อนหน้านี้ ศาลฎีกาเคยมีคำวินิจฉัยไว้ในฎีกาที่ ๖๖๘๕/๒๕๕๐ แล้วว่า แม้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำ เป็นหนังสือ และมี ... (๓) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ ฟ้อง” แต่จำเลยยื่นฟ้องอุทธรณ์ว่าจำเลยไม่ได้ทำความผิดตามฟ้อง แล้วลงชื่อผู้อุทธรณ์และผู้เขียนหรือพิมพ์ จำเลยไม่ได้ลงชื่อผู้เรียง ฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ชอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องมีการสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลย ผู้ยื่นฟ้องอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อนตามมาตรา ๑๖๑ ไม่ควร ถ้วนพิพากษาไม่รับวินิจฉัยและยกอุทธรณ์ของจำเลยโดยไม่ได้ให้ จำเลยแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวขึ้น

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

คำขอท้ายฟ้องที่เป็นสำเนาเอกสารที่ถ่ายจากต้นฉบับ ไม่ถือว่าโจทก์ลงลายมือชื่อ (ฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓)

ฎีกาที่ ๘๖๘/๒๕๕๔

แบบพิมพ์คำขอท้ายคำฟ้องอาญาของโจทก์เป็นสำเนาเอกสารที่ถ่ายเอกสารมาจากต้นฉบับคำขอท้ายคำฟ้องอาญาที่โจทก์ ผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องได้ลงชื่อไว้แล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

แต่หากศาลตรวจพบเห็นเสียก่อนยอมสั่งโจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดนี้ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓ คำขอท้ายฟ้องโจทก์เป็นเอกสารที่ถ่ายสำเนา จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียงและผู้พิมพ์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) หากศาลชั้นต้นตรวจพบข้อผิดพลาดดังกล่าวยอมใช้อำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ สั่งให้โจทก์แก้ไขฟ้องให้ถูกต้องเสียก่อนได้

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

หากฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง ยังไม่ ล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไขฟ้องนั้นให้ถูกต้อง ศาลสั่งให้โจทก์แก้ไขฟ้อง ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง (ฎีกาที่ ๖๖๘๕/๒๕๕๐)

ฎีกาที่ ๑๕๒๔๓/๒๕๕๓

คำฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์ทั้งสองเป็นฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อมีการยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้องโดยลงลายมือชื่อโจทก์ทั้งสองมา ในส่วนของคำขอท้ายฟ้อง ก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องและศาลชั้นต้น มีคำสั่งอนุญาต กรณีถือได้ว่าศาลชั้นต้นได้สั่งโจทก์ให้แก้ฟ้องให้ ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง จนเห็นได้ว่าเป็นฟ้อง ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไขฟ้องที่ไม่มี ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ ฟ้องแล้ว ศาลต้องยกฟ้องสถานเดียว (ฎีกาที่ ๕๕๑๘/๒๕๔๕ และที่ ๑๕๖๔/๒๕๔๖)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๔๖๕/๒๕๖๓

คดีอาญา โจทก์มิได้ลงลายมือชื่อไว้ในฟ้อง จึงเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) แต่การที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือไม่ประทับฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง นั้น ก็ล่วงเลยเวลาที่จะปฏิบัติได้เพราะศาลชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาจนเสร็จสิ้นแล้ว ศาลฎีกาจึงต้องยกฟ้องของโจทก์โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลย

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓

คำขอท้ายฟ้องโจทก์เป็นเอกสารที่ถ่ายสำเนา จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียงและผู้พิมพ์ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) หากศาลชั้นต้นตรวจพบข้อผิดพลาดดังกล่าวจะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖๑ สั่งให้โจทก์แก้ไขฟ้องให้ถูกต้องหรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้องได้...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

...แต่ถ้าศาลชั้นต้นสั่งประทับฟ้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาจนคดีขึ้นมาสู่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ แล้ว การที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือไม่ประทับฟ้องตามมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ย่อมล่วงเลยเวลาจะปฏิบัติได้ เพราะศาลชั้นต้นได้สั่งประทับฟ้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาจนเสร็จสิ้นแล้ว การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิจารณาพิพากษาคดีฟ้องโจทก์จึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาจึงพิพากษายกฟ้องโจทก์

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๐๖/๒๕๖๕ คำฟ้องโจทก์ปรากฏลายมือชื่อทนายโจทก์ ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์ ถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๗ (๗) ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔ และการที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือไม่ประทับฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ก็ล่วงเลยเวลาที่จะปฏิบัติได้ เพราะศาลชั้นต้นได้สั่งประทับฟ้องและดำเนินกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ได้พิจารณาและพิพากษาแล้ว ทั้งมาตรา ๑๖๑ หาได้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องเสียเมื่อใดก็ได้ และกรณีไม่เข้าเหตุตามมาตรา ๒๐๘ (๒) ที่จะสั่งให้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ศาลฎีกาชอบที่จะพิพากษายกฟ้องโจทก์

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ตัวโจทก์ต้องลงลายมือชื่อในฟ้องเอง ทนายโจทก์ลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ แม้ใบแต่งตั้งทนายจะให้ทนายยื่นฟ้องคดีได้ก็ตาม (ฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๒๑)

ฎีกาที่ ๑๐๔๗๑/๒๕๕๖

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมีฯลฯ (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” ซึ่งคำว่า “โจทก์” มีบทวิเคราะห์ศัพท์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๑๔) ว่า หมายความว่าถึงพนักงานอัยการ หรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาล หรือทั้งคู่นั้นเมื่อพนักงานอัยการและ ผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน คดีนี้ ร. และ ป. เป็นโจทก์ แต่โจทก์ทั้งสองมิได้ ลงชื่อในฟ้อง โดย ข. ทนายความของโจทก์ทั้งสองเป็นผู้ลงชื่อในฐานะโจทก์ ทั้งสอง ฟ้องของโจทก์ทั้งสองจึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๕๘ (๗)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ทนายโจทก์สามารถลงลายมือชื่อในคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เอง

ฎีกาที่ ๖๒๕/๒๕๐๑

ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณา ย่อมมีอำนาจลงลายมือชื่อในคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ ร่วมกับพนักงานอัยการแทนตัวความได้ เพราะคำร้องดังกล่าวมิใช่คำฟ้อง

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งจากตัวความให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์และฎีกาสามารถลงลายมือชื่อในคำฟ้องอุทธรณ์และฎีกาได้เอง (ฎีกาที่ ๓๖๕๐/๒๕๔๑)

ฎีกาที่ ๒๑๘๔๘/๒๕๕๕

จำเลยแต่งตั้ง บ. เป็นทนายความดำเนินคดีแทนจำเลยเฉพาะในศาลชั้นต้นเท่านั้น การที่ บ. ลงชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ ผู้เรียงและผู้พิมพ์เป็นเรื่องฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยไม่ชอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) ประกอบมาตรา ๒๑๕ ถือเป็นฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ศาลชั้นต้นรับฟ้องอุทธรณ์ทั้งที่เป็นฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่อยู่ในวิสัยที่จะสั่งให้จำเลยแก้ฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้องได้...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

...จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ชอบที่จะเพิกถอนการรับฟ้องอุทธรณ์ของศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินการพิจารณาใหม่หรือดำเนินการเสียเองให้จำเลยแก้ให้ถูกต้องก่อนก็ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ไม่ชอบที่จะด่วนพิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่รับฟ้องอุทธรณ์และยกอุทธรณ์ของจำเลยอย่างไรก็ดี ปรากฏว่าในชั้นฎีกา จำเลยยื่นใบแต่งตั้งทนายความแต่งตั้ง บ. ให้ใช้สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาได้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้อีก จึงให้ย้อนสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิจารณาพิพากษาใหม่ต่อไปตามรูปคดี

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ในการฟ้องคดีลงลายมือชื่อเป็นโจทก์
ท้ายฟ้องได้ (ฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๒๑ และที่ ๕๐๒/๒๕๒๓)

ฎีกาที่ ๘๕๐/๒๕๐๓ (ปชญ)

ผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา ย่อม
มอบอำนาจให้ฟ้องคดีอาญาแทนได้ เมื่อผู้เสียหายมอบ
อำนาจให้ฟ้องคดีอาญาแล้ว ผู้ที่รับมอบอำนาจก็ย่อมลงชื่อ
ในฟ้องแทนโจทก์ได้ ไม่ขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจจากตัวความเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้
(ฎีกาที่ ๘๕๘-๕๑/๒๕๓๐, ๓๒๖๖/๒๕๒๓)

ฎีกาที่ ๑๐๓๒๓/๒๕๕๑

ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ให้ฟ้องคดีมีอำนาจยื่นคำฟ้องต่อศาลได้
และขอที่จะเรียงหรือแต่งคำฟ้อง รวมทั้งลงชื่อเป็นโจทก์ใน
คำฟ้องแทนโจทก์ได้ด้วย เพราะมิใช่การว่าความอย่าง
ทนายความตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ผู้ที่จดทะเบียนเป็นทนายความแล้วทำนั้นที่จะเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้ แม้จะไม่ใช้ทนายของตัวความมาก่อน

คำสั่งศาลฎีกาที่ ๒๕๑๔/๒๕๓๘

ขณะที่จำเลยทั้งสามยื่นฎีกาซึ่งมี จ. ลงชื่อเป็นผู้เรียงคำฟ้องฎีกา เมื่อ จ. ได้จดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความจึงไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ แม้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะไม่ได้แต่งตั้ง จ. เป็นทนายของตนก็ตาม

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๑๓๕/๒๕๔๕

จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นตัวความให้ผู้ต้องขังชาย บ. ทำฟ้องอุทธรณ์แทนให้โดยผู้ต้องขังชาย บ. ลงลายมือชื่อไว้ทั้งในช่องผู้เรียงและในช่องผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ เป็นการเห็นได้อยู่ในตัวว่าผู้ต้องขังชาย บ. เป็นผู้แต่งฟ้องอุทธรณ์ที่ผู้ต้องขังชาย บ. เป็นผู้แต่งให้จำเลยที่ ๒ เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จำเลยที่ ๒ จะได้ลงลายมือชื่อในช่องผู้อุทธรณ์และยืนยันการลงลายมือชื่อดังกล่าว ก็ไม่ทำให้ฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ชอบกลายเป็นฟ้องอุทธรณ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายขึ้นมาได้ เจตนาในใจของจำเลยที่ ๒ ประสงค์อย่างไรมิใช่ข้อสำคัญ เมื่อจำเลยที่ ๒ จะอุทธรณ์ต่อศาลก็ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย (ปัจจุบัน แก้ไขให้ถูกต้องได้)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๕๕๒/๒๕๖๖

การที่จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ โดยให้ผู้ต้องขังชาย ด. เป็นผู้เขียนอุทธรณ์ และผู้ต้องขังชาย ด. ลงลายมือชื่อในช่องผู้เรียง ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ไว้ท้ายฟ้องอุทธรณ์ โดยผู้ต้องขังชาย ด. มิได้เป็นนายความ ย่อมถือว่าเป็นการกระทำโดยพลั้งเพลอที่ลงลายมือชื่อในช่องผู้เรียงผิดพลาดไป อันจะทำให้ฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ถูกต้อง มีข้อบกพร่องเกิดขึ้น แต่ไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ฟ้องอุทธรณ์จำเลยที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหากศาลอุทธรณ์ตรวจพบข้อบกพร่องว่ามีบุคคลซึ่งมิได้จดทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นนายความและไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในข้อยกเว้น ตาม พ.ร.บ.นายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ ที่ให้มีอำนาจเรียงฟ้องอุทธรณ์ เป็นผู้เขียนฟ้องอุทธรณ์และลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงในฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะใช้อำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕ สั่งให้จำเลยที่ ๒ แก้ไขข้อบกพร่องเรื่องดังกล่าวในฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้องได้

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

หมายเหตุ นายความที่จดทะเบียนแล้ว แต่ใบอนุญาตหมดอายุ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตไม่อาจลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้ (ฎีกาที่ ๘๗๘/๒๕๓๕)

ฎีกาที่ ๑๔๔๔๑/๒๕๕๖

ใบอนุญาตให้เป็นนายความของ จ. หมดอายุก่อนที่จำเลยแต่งตั้ง ให้ จ. เป็นนายความ จ. จึงเป็นผู้ที่ขาดจากการเป็นนายความ ไม่มีสิทธิแต่งฟ้องฎีกา หรือทำการเป็นนายความว่าความในศาล ให้แก่บุคคลอื่นตาม พ.ร.บ.นายความฯ มาตรา ๓๓ และ ๔๔ (๓) การที่ จ. ลงชื่อเป็นผู้ฎีกาและเรียงฎีกาให้แก่จำเลย จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายดังกล่าว

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

กรณีผู้เรียงหรือเขียนฟ้องฎีกาไม่ถูกต้อง แต่ศาลเห็นว่าคดีดังกล่าวมีปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลยอมยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๒๓๓๓/๒๕๕๘

แม้ น. เป็นผู้เรียงและเขียนฎีกาของจำเลย ซึ่งต้องห้ามตาม พ.ร.บ. หมายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความ หรือต้องห้ามทำการเป็นทนายความว่าความในศาล หรือแต่งฟ้อง คำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก่ฎีกา คำร้อง หรือ คำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้เว้นแต่จะได้กระทำในฐานะเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติกรตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติกรตามหน้าที่หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น” ก็ตาม...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

...แต่เมื่อคดีนี้มาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว และปัญหาว่าการเพิ่มโทษจำเลยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ตามที่จำเลยฎีกา เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาย่อมวินิจฉัยให้ได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบ มาตรา ๒๒๕

การขอให้เพิ่มโทษ

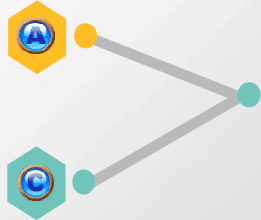
มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “ถ้าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้กระทำความผิดมาแล้ว เมื่อโจทก์ต้องการให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่ซัดหาลาบ ให้กล่าวมาในฟ้อง

ถ้ามิได้ขอเพิ่มโทษมาในฟ้อง ก่อนมีคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์จะยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมฟ้อง เมื่อศาลเห็นสมควรจะอนุญาตก็ได้”

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

การขอให้เพิ่มโทษ
จำเลยฐานไม่เจ็ดหลาย
นั้นสามารถกล่าวไว้ใน
คำฟ้องได้เลย หรือ

จะยื่นคำร้องขอ
เพิ่มเติมฟ้องให้
เพิ่มโทษจำเลย
ภายหลังจากยื่น
ฟ้องแล้วก็ได้

แต่ต้องเป็นเวลาก่อนมี
คำพิพากษาชั้นต้น

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

 กรณีโจทก์ขอเพิ่มโทษจำเลยมาในฟ้อง นอกจากต้องบรรยาย
ฟ้องให้เข้าหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๑)-(๓) แล้ว
โจทก์ต้องบรรยายให้เข้าเกณฑ์ขอเพิ่มโทษฐานไม่เจ็ดหลาย
มาด้วย

 โดยบรรยายให้ชัดเจนว่า จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้
ลงโทษจำคุกในความผิดฐานใดและเมื่อไหร่มาก่อน จากนั้นมา
กระทำความผิดในคดีนี้อีกระหว่างที่ยังรับโทษอยู่ หรือภายใน
เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ (เพิ่มโทษหนึ่ง
ในสาม) ส่วนกรณีมาตรา ๕๓ (เพิ่มโทษกึ่งหนึ่ง)

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

ทั้งยังต้องระบุด้วยว่าคดีก่อนศาลลงโทษ
จำคุกไม่น้อยกว่า ๖ เดือนด้วย จากนั้นมา
กระทำความผิดในคดีนี้ซ้ำในอนุมาตรา
เดียวกันอีกระหว่างที่ยังรับโทษอยู่ หรือ
ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษ มิฉะนั้น
จะไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตราดังกล่าว

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

 การขอให้เพิ่มโทษยังต้องพิจารณาเงื่อนไขตามมาตรา ๕๔
เกี่ยวกับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษและ
ความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี
นั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลัง ไม่ให้ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษประกอบด้วย

 นอกจากนี้ การที่โจทก์มิได้ขอให้เพิ่มโทษ ศาลไม่อาจเพิ่ม
โทษจำเลยได้เพราะจะเป็นการพิพากษาเกินคำขอหรือที่มีได้
กล่าวมาในฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

หมายเหตุ

กรณีที่โจทก์ระบุขอให้เพิ่มโทษแล้ว แต่ศาลไม่ได้สอบคำให้การจำเลยว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษหรือไม่ โดยหลักแล้วจะเพิ่มโทษจำเลยไม่ได้ แต่หากปรากฏว่าในระหว่างพิจารณาคดี โจทก์อ้างส่งบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนที่จำเลยรับว่าเคยต้องโทษและพ้นโทษในคดีนั้นมาแล้ว ย่อมถือว่าโจทก์ได้นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นแล้ว ศาลเพิ่มโทษจำเลยได้

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๕๔๘/๒๕๖๑

คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องถึงคดีที่โจทก์อาศัยเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษและมีคำขอให้เพิ่มโทษจำเลยที่ ๑ ตาม ป.อ. มาตรา ๘๒ **แม้ศาลชั้นต้นไม่ได้สอบคำให้การจำเลยที่ ๑ ว่า เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษหรือไม่** แต่โจทก์ได้อ้างส่งบันทึกคำให้การในชั้นสอบสวนของจำเลยที่ ๑ ซึ่งให้การว่า เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดฐานลักทรัพย์ และพ้นโทษเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗...

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

...และจำเลยที่ ๑ ยังเบิกความตอบทนายจำเลยทั้งสองถามติงว่า จำเลยที่ ๑ พันโทขออกจากรือนจำกลางสุรินทร์ในข้อหาลักทรัพย์ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมาอีก ๒๗ วัน ก็ถูกจับกุมคดีนี้ อันสอดคล้องกับบันทึกคำให้การดังกล่าว และได้ความตรงกับคดีที่โจทก์อ้างเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษตามฟ้องว่า จำเลยเคยต้องโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ของศาลชั้นต้นจริง เมื่อพันโทขจำเลยกลับมากกระทำความผิดคดีนี้อีกภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ ถือว่าโจทก์ได้นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นแล้ว จึงเพิ่มโทษจำเลยที่ ๑ ตามคำขอของโจทก์ได้

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

หากโจทก์บรรยายรายละเอียดแห่งการขอให้เพิ่มโทษชัดเจนแล้ว แม้จะมีได้ระบรู้อ่างมาตรา ศาลมีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยได้ เพราะบทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษไม่ใช่เป็นมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิด (ฎีกาที่ ๕๔๗/๒๕๒๐)

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๖๕๒๒/๒๕๖๐

ตามคำฟ้อง โจทก์ขอให้เพิ่มโทษถึงหนึ่งตามกฎหมาย อันเป็นการขอให้เพิ่มโทษตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๗ โดยมีได้ระบุอ้าง ป.อ. มาตรา ๕๒ มาด้วย แต่โจทก์ได้บรรยายฟ้องว่า ก่อนคดีนี้เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๑๒ เดือน ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองและฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๕๑๐/๒๕๕๗ ของศาลชั้นต้น จำเลยกลับมาก่อทำความผิดคดีนี้อีกภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ ขอให้เพิ่มโทษ ถือว่าโจทก์มีความประสงค์ขอให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เข็ดหลาบ และได้กล่าวมาในคำฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง แล้ว...

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

...แม้จะเพิ่มโทษจำเลยในความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๗ ไม่ได้ แต่ก็ยังสามารถเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามได้ตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ เพราะ บทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษผู้กระทำความผิดไม่ใช่เป็นมาตรานำกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำความผิดใดเป็นความผิด จึงไม่อยู่ในบังคับของ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๖) ดังนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองไม่เพิ่มโทษจำเลยในความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตมาด้วยนั้น จึงเป็นการไม่ชอบ

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

โจทก์บรรยายขอเพิ่มโทษแล้ว แม้พิมพ์ผิดพลาดไปบ้าง แต่เมื่ออ่านโดยรวมแล้วจำเลยสามารถเข้าใจและไม่หลงต่อผู้ ศาลเพิ่มโทษได้

ฎีกาที่ ๖๘๔๖/๒๕๕๘

โจทก์บรรยายฟ้องว่า ก่อนคดีนี้จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๓ ปี และปรับ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ข้อหาเมียเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จำเลยพ้นโทษเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษในคดีดังกล่าว จำเลยได้กระทำความผิดคดีนี้อันเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด...

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

...แม้ฟ้องดังกล่าวระบุว่าจำเลยพ้นโทษเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ก็ตาม แต่ก็เป็นที่ชัดเจนว่าที่โจทก์บรรยายฟ้องดังกล่าว นั้นเป็นความผิดพลาดในการพิมพ์เนื่องจากศาลชั้นต้นให้จำคุก ๓ ปี จะฟังว่าจำเลยพ้นโทษเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ หาได้ไม่ ทั้งจำเลยก็ให้การรับสารภาพและรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ แสดงว่าจำเลยมิได้หลงต่อผู้ และเข้าใจมาตลอดว่าจำเลยกระทำความผิดคดีนี้ภายในห้าปีนับแต่วันพ้นโทษในคดีก่อน จึงรับฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดคดีนี้ภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษในคดีก่อน กรณีต้องเพิ่มโทษ จำเลยก็หนึ่งตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว มาตรา ๕๗

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ แต่ไม่ได้อ้างมาตราในกฎหมาย ต้องเพิ่มโทษในทางที่เป็นคุณแก่จำเลย (ฎีกาที่ ๖๔๐๖/๒๕๔๕)

ฎีกาที่ ๖๕๕๘/๒๕๔๖

คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ระบุเพียงว่าขอให้เพิ่มโทษตามกฎหมาย ไม่แน่ชัดว่าประสงค์ให้เพิ่มโทษถึงหนึ่งตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฯ มาตรา ๕๗ หรือให้เพิ่มโทษหนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ จึงเพิ่มโทษได้เพียงหนึ่งในสาม อันเป็นการตีความให้เป็นคุณแก่จำเลย **ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจขึ้นอ้าง และแก้ไขโดยปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕**

เนื้อหาของคำฟ้อง

